

Falugyűlés Deszken

Először választott falugyűlés nemzetiségi küldötteket. Eddig csak maguk az érdekeltek voltak az eseményen, most, hogy szélesedjék a demokrácia, a falu aprajánagyja részt vett rajta.

Megszokta már a gyakorta gyűlésező, hogy sokszor a terem társasága kétfelé oszlik. A drapériás asztalnál ülők mondják a magukét, a széksorok bérőli pedig hallgatnak, bólogatnak, szavaznak. Ilyenkor fölösleges időtöltésnek mutatkozik az ülés. De van ellenpéldája is bőven. Legutóbb Deszken, a délszlávok küldöttválasztó gyűlésén történt, hogy az indulatok vívták a maguk csatáját. Régóta várt vita keletkezett.

A költők gondolatával indult a falugyűlés, Jaczko Tünde Ady a proletár fiú verse című költeményét szavalta magyarul, Brczán Szpomenka pedig Dukic Márk Poznajes Li (Ismered-e) című versét mondta el szerb nyelven. Mészáros Ferenc, a Hazafias Népfront községi bizottságának elnöke köszöntötte a vendégeket, a párt, a tanács és a népfront képviselőit, a megyei és szegedi járási pártbizottság képviselőjét, dr. Ruzs Márkot, majd Radity Velimír, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége választmányának tagja számolt be a két kongresszus között eltelt időszak munkájáról.

Az emberek, a deszkiek, a szegediek, a szőregiek, az újszentivániaiak békeességben hallgatták az előadót. A hosszú elnökségi asztalnál a tolmácsok serényen porgették másik oldalra a filmet, fordították érthetővé azoknak is a mondanivalót, akik nem értik a szerb nyelvet. Ugyanis a falugyűlésen anyanyelvét használhatta, aki akarta.

Elmondta Radity Velimír, hogy a magyarországi délszlávok a népfronttal karöltve munkálkodnak a párt politikájáért. Sok segítséget kapnak, állami és társadalmi szervektől. Szám szerint felsorolta, kik viselnek jelentős tisztségeket a politikai és a gazdasági életben. Az alkotmány írta jogokat az MSZMP Központi Bizottság határozatai jól egészítik ki, s ennek nemcsak a kétnyelvű oktatás bevezetése a tanúbizonyossága, hanem sok más intézkedés is, ami a nemzetiségi beilleszkedését segíti.

A kongresszusi küldött szemszögéből a fél évtized sok eredményt, előrelépést hozott, de soha nem lehet megállni. A választók új és régi bajokra keresnek orvoslást, gyógyírt. Mivel az emberek szókimondó fajták, és a szóból értenek, ezért megmondják, ami a lelküket nyomja.

Ruzs Milos mindjárt az elején elmondta őszintén, hogy nem értette az előadót, mert gyorsan beszélt. Mások — Ruzs Ljubomir, Ruzs Borivoj — a cirillbetűt kevesellték a szerb népújsgában, a Narodne Novinében, míg megint mások szemére vetették a küldötteknek, hogy nem képviselték érdeküket megfelelően a kongresszuson.

Az előadó elnézést kért, mert tempósabban mondta a mondanivalóját, mint mások, de a másfél órási késés miatt tette. Aztán mások is „megvédtek” — mint Ruzs Milosné tanácselnök is —, mert szerintük jó, tartalmas, érthető volt az elhangzott beszéd, csak a hivatalos hivatalnoki nyelvet nem érti mindenki, talán ez okozhatta a népi szóhasználatot, szokatlanabb nehezményezést.

Gyurok György, a délszláv szövetség titkára Budapestről utazott a községbe, több kérdésre válaszolt. Vannak évek óta napirenden szereplő témák, mint a cirill- és a latin betűk aránya. Közel nyolcezer szerb anyanyelvű nemzetiségű óhajánál a horvátok és szlovének kívánságát is figyelembe veszik a mérlegelésnél.

A délszláv értelmiségből csak a tanítók jönnek vissza falujukba, a többiek máshol keresnek boldogulást. Szándéka a szövetségnek, hogy lehetőségeihez mérten segít a helyzettel javításán.

Elismeréssel szólt az előadó a deszki délszláv tanácsgyűlésről. Sokfelé jártak. Sikere volt műsoruknak, amellyel a hagyományokat élesztik újjá. Legutóbb a pécsi tévében léptek föl, a nemzetiségi műsorban. Ebbe kapaszkodott bele az újszentiváni szomszéd. Azt mondta Putnik Bozsidar, lassan bejárák az országot, de náluk, Újszentivánon nem adtak még műsort, pedig ott is szívesen látnák. Azt a választ kapta Sélly Lajostól, a tanácsgyűlés tagjától, hogy ha meghívják őket, elmennek. Nem kérnek semmit, csak az útiköltséget — tette hozzá mosolyogva.

Családias volt a légkör, mint egy klubban. Ruzs Márk főorvos átadta a megyei pártbizottság és a járási pártbizottság üdvözlését a jelenlevőknek. Hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi egyenlőség a többiekkel, ott vannak, ahol a döntéseket hozzák. A rendszer biztosította a jogokat, csak élni kell velük. Deszkről jót mondanak mindenfelé. Legutóbb a szabadkai népfrontdelegáció dicsérete a délszlávok összefogását. Említette

még dr. Ruzs Márk, hogy sok magyar fiatal keresi a kapcsolatot a más anyanyelvűekkel. Külön öröm — mondotta —, hogy a fiatalok között már nem lehet különbséget tenni, s ez a nemzetiségi politikánk alapelve. Mindnyájan büszkék vagyunk rá.

Ezután egyhangúlag megválasztották a küldötteket — Putnik Bozsidar, Lung Milán, dr. Ruzs Márkot és Gyorgyev Milvojt. Az ötödik küldött, Radity Velimír hivatalból, tisztségénél fogva automatikusan „benne maradt a csapatban”. Ők képviselik majd a szegedi körzetet a Magyarországi Délszlávok Országos Szövetségének közelgő VIII. kongresszusán, melyet novemberben tartanak Budapesten.

Amikor a tanácsok színes forgataga abba maradt, beszélgettünk az újszentiváni és a szeged-szöregi küldöttekkel:

— Örülök a bizalomnak, most veszek részt először ilyen fórumon, nem is tudom, mit is mondanék, ha szót kapnék — tárja szét a karját az újszentiváni fiatalember, Putnik Bozsidar. — Talán a községért emelnék szót és az itt elhangzottakból mondanék néhányat.

Lung Milán tipikus közéleti ember, a délszláv klubtitkára, népfrontaktivista, a KPVD SZ megyei bizottságának politikai munkatársa. Ő is először vesz részt majd a kongresszus munkájában. A kétnyelvű oktatás színvonalának javítását sürgetné, és a hagyományok ápolására hívna fel a plénum figyelmét.

A deszki falugyűlésen jegyzetelt:

Majoros Tibor

Puja Frigyes Oslóban

Puja Frigyes magyar külügyminiszter hétfőn délelőtt háromnapos hivatalos látogatásra Norvégiába érkezett. Külügyminiszterünk Knut Frydenlund norvég külügyminiszter meghívásának tesz eleget, aki két évvel ezelőtt hivatalos látogatást tett hazánkban.

A magyar és norvég nemzeti zászlókkal fellebörgözött oslói repülőtéren a norvég diplomácia irányítója és a vezetése alatt álló minisztérium számos magas rangú tisztségviselője köszöntötte Puja Frigyeset.

Puja Frigyes magyar külügyminisztert hétfőn délelőtt — egy órával Oslóba érkezése után — fogadta V. Olaf norvég király.

Tizennégy órakor az oslói külügyminisztérium épületében megkezdődtek Puja Frigyes és norvég kollégája, Knut Frydenlund tárgyalásai.

Puja Frigyes magyar, és Knut Frydenlund norvég külügyminiszter hétfőn időszaki nemzetközi kérdésekről cserélt véleményt.

A magyar külügyminiszter hangsúlyozta: „Minden lezserelési tárgyalás hívei vagyunk, mert szilárd meggyőződésünk, hogy a lezserelés a helsinki záróokmány ajánlásainak szellemében elősegítene a további enyhülést”.

Frydenlund elismerte, hogy az elmúlt hónapokban megtorpanás, lassulás mutatkozott az enyhülési folyamatban. Ezért — mondotta — a Kelet és Nyugat kis országainak további erőfeszítéseket kell tenniük a feszültségcsökkentés érdekében.

A két ország külügyminisztere egyetértett abban, hogy a hadászati támadó fegyverrendszerek korlátozásáról szóló SALT-II megállapodás létrejötte nagy lendületet adna a nemzetközi enyhülési folyamatnak, s hogy a politikai enyhülést katonai enyhülésnek kell követnie.

Húsz tanfolyam

Az új pártoktatási évad előkészítése a Szegedi Szalámigyár és Húskombinátban

Nagyüzemekben, gyárakban, ipari és mezőgazdasági szervezetekben és intézményekben hamarosan megkezdődik az új, az 1978/79-es politikai oktatási év, amelyet alapos előkészítő munka előzött meg. Mind a párt- és a KISZ-szervek, valamint a szakszervezetek azon munkálkodtak a nyári hónapokban, hogy az új oktatási évad még sikeresebb legyen a tavalyinál mind tartalmában, mind pedig a tanfolyamok hallgatói létszámának gyarapodásában. A szegedi nagyüzemek közül a szalámigyár és húskombinátba látogattunk el, hogy tapasztalatokat szerezzünk a tavalyi eredményesen befejezett tanévről és a most következő politikai oktatás előkészítéséről.

Tápai László, az üzemi pártbizottság titkára számokkal bizonyította a múlt évi pártoktatás sikerét. Tizennyolc különböző, a hallgatók által választott tematikájú tanfolyamon 258-an tanultak, közöttük 152 párttag. Ez a szám az üzemi komunistáinak több mint kétharmada. A tanfolyamok hallgatóinak több mint 50 százalékát nők képviselték. Új volt itt a pártoktatásban a kétéves marxista-leninista középiskola húsz hallgatóval, akik a tanév végén jó eredménnyel vizsgáztak és arra építve bizakodva kezdték meg most a második évet. Ugyancsak az elmúlt tanévben először volt itt a magyar munkásmozgalmak rövid története tanfolyam, két félévbe sűrítve az ismeretanyagot. Ide azokat javasolták, akik elvégezték már a marxizmus-leninizmus középszintű, de felsőfokú politikai oktatásra, egyetemre még nem kérték felvételüket, vagy helyhiány miatt egyelőre kimaradtak. Ezen a tanfolyamon 29-en vizsgáztak a félévben és a tanév végén, közöttük 22 párttag.

Ennek a tanfolyamnak nagy volt a népszerűsége, s ezért az új tanévre szervezők is nagy volt az érdeklődés iránta. Tapasztalatok alapján azonban módosítanak a tanulmányi idő tartamán: két évre osztják el az ismeretanyagot a mélyebb, az alaposabb elsajátítás érdekében.

A KISZ és a szakszervezet által szervezett 22 tömegpolitikai tanfolyamon — amelyek tematikája ugyancsak változtatott volt — 437 hallgató vett részt. A számokat összegezve, az elmúlt politikai oktatási évben 695-en tanultak a Szegedi Szalámi-

gyár és Húskombinát dolgozóinak közül.

S hogyan kezdődik, milyen előkészítéssel és a hallgatók létszámának milyen mértékű gyarapodásával az 1978/79-es politikai évad?

— Igen jól készült fel és mozgósította mind a hét alapszervezetünket az új politikai oktatási év megszervezésére az agitációs és propaganda bizottság, amely pártbizottságunk mellett dolgozik — mondotta Tápai László. — Gyakorlott, képzett pártmunkások alkotják ezt a bizottságot. Vezetője Lobkovicz Sándor kereskedelmi igazgató. Tagjai: Bórcsók Józsefné szakmunkás, Balogh Imre tdk-művezető, Ambrus Ferenc főosztályvezető. Ők fogják össze és koordinálják az alapszervezetekkel a különböző tematikában egymással összefüggő és mégis eltérő tanfolyamokat, ügyelve arra, hogy mindenki képzettsége, felkészültsége szerint találja meg helyét a tanulásban.

A marxizmus-leninizmus esti középiskolával együtt az új oktatási évre húsz tanfolyamot szerveztek itt, párttagok és párttagkülsiek, 310 hallgató részére. E tanfolyamok hallgatóinak több mint 50 százaléka párttag. A KISZ és a szakszervezet által szervezett tömegpolitikai tanfolyamokkal együtt az új oktatási évben 835-en tanulnak majd a Szegedi Szalámigyár és Húskombinát dolgozóinak közül, jóval többen, mint tavaly. Ehhez hozzátartozik, hogy 14-en felsőfokú politikai ismereteket tanulnak szakosított, egyetemen, speciálkollégiumon és számosan vesznek részt különböző szintű állami oktatásban.

A tények arról győzték meg bennünket, hogy a nagyüzem valamennyi párttagja, valamint a KISZ és a szakszervezet alapos, jó szervező munkával biztosítja az 1978/79-es politikai oktatás sikerét. S ehhez hozzátehetjük azt is, hogy itt saját, jól felkészült propagandista gárdával érik el a minőségileg is magasabb követelményeket. E kollektív tagjainak többsége párttag, felsőfokú politikai végzettséggel rendelkezik. Ebben a nagyüzemben az a gyakorlat, hogy a felsőfokú politikai képzettséget frissen megszerzettekkel gyarapítják évről évre a propagandisták számát. Az új tanévben ismét hárman kapják pártmegbízatást a propagandisták megtisztelő feladatát, munkáját.

Lódi Ferenc

Megkezdődtek a honvédelmi könyvnapok

Tegnap délután ünnepélyes keretek között megkezdődtek Szegeden a Zrínyi Katonai Kiadó és helyőrség-parancsnokság által rendezett honvédelmi könyvnapok. A városi KISZ-bizottság székházában tartott megnyitón Stulz Márton alezredes köszöntötte a megjelenteket, a társadalmi és tömegszervezetek, valamint a helyőrség-parancsnokság képviselőit. Dr. Horváth Károlyné, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának osztályvezetője mondott ünnepi beszédet. Elmondotta, hogy a műszaki és mezőgazdasági könyvnapokhoz hasonlóan a katonai szak- és szépirodalom ünnepi hetének megrendezése a közművelődési törvény végrehajtásának újabb fontos eredményét jelzi. Az a tény pedig, hogy közvetlenül a fegyveres erő napját megelőzően zajlanak le a honvédelmi könyvnapok eseményei, a katonai irodalom megbecsülését jelenti, kiemelkedő szerepét az ifjúság hazafias és internacionalista nevelésével kapcsolatban.

Az ünnepélyes megnyitó után irodalmi műsor következett, s ma, kedden író-olvasó találkozókkal folytatódna a honvédelmi könyvnapok eseményei. Délután 3 órakor a Károlyi utcán TIT-székházban a katonai ábrázolása a mai magyar irodalomban címmel Fábrián Zoltán József Attila-díjas íróval, a Zalka Máté lakatnyában Hány napod van még örvényeztet? címmel Béres Attila íróval, a megyei rendőrségnapján pedig A magyar forradalmi karhatalom cím-

mel dr. Szabó Árpád alezredessel, a hadtudományok kandidátusával, valamint a városi úttörőházban Titkosírások címmel Révay Zoltánnal rendeznek író-olvasó találkozót.

Holnap, szerdán szintén délután 3 óra a rendezvények kezdési időpontja. A Radnóti gimnáziumban a magyar várak hadikronikájáról lesz szó a dr. Csorba Csaba muzeológussal rendezett író-olvasó találkozóon, míg a határőr-laktanyában Pálakézdő fiatal tisztek címmel dr. Tarján Imre alezredes beszédet olvasóval. A ruhagyárban Újvári Imre László alezredessel, a Néphadsereg rovatvezetőjével találkozhatnak az érdeklődők, a téma: A mi hadseregünk. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán Honvédelemről nevelőknek címmel konzultáció lesz Gábor László alezredessel, a Zrínyi Katonai Kiadó szerkesztőség-vezető-helyettesével, és dr. Bodó Lászlóval, a Zalka Máté Katonai Akadémia tanárával.

Csütörtökön fél 3-kor a megyei KISZ-iskolában Veszélyes ellenségek, bombauzletek címmel Vajda Péterrel, a Népszabadság külpolitikai rovatának helyettes vezetőjével rendeznek író-olvasó találkozót. 3 órától pedig a Kossuth laktanyában a katonai erő és a nemzetközi enyhülés címmel dr. Bognár Károly ezredessel, a hadtudományok doktorával. Ugyanabban az időpontban a fegyveres erőkhözban Réti Ervin, az Esti Hírlap kül-

politikai rovatának vezetője a közel-keleti háborúkról beszélget az érdeklődőkkel.

Szeptember 22-én, pénteken fél 9-kor a Kossuth laktanyában Mazán Pál állami díjas mérnök-ezredes tart előadást Újdonságok a műszaki csapatok technikájában címmel, fél 11-kor ugyanitt dr. Fodor Andor, a hadtudományok kandidátusa ankétot tart. Délután 3 órakor a 604-es számú Szakmunkásképző Intézetben Mazán Pállal lesz író-olvasó találkozó, a Zalka Máté lakatnyában pedig Csujkov. Az évszázad útközete címmel ankétot rendeznek, amelyet dr. Ács Tibor alezredes, a katonai kiadó irodalmi vezetője és Pirityi Sándor, az MTI külpolitikai főszerkesztőségének helyettes vezetője tart.

Ülést tartott a KISZ járási bizottsága

Tegnap, hétfőn délután a mórabalmi községi pártbizottság tanácstermében Lovász József járási titkár vezetésével tartotta soron következő ülését a KISZ szegedi járási bizottsága. Az első napirendi pontban Horváth Sára járási úttörőelnök számolt be az 1977-78-as úttörő feladatainak végrehajtásáról, illetve ismertette

az 1978-79. évi úttörőprogramot.

Varga Tibor, az Ifjú Gárda járási parancsnoka az Ifjú Gárda 1977-78. évi munkájától tájékoztatta a bizottságot.

A testület meghallgatta a mórabalmi és a zánkányi szakszervezeti KISZ-vezetőségek beszámolóját, alapszervezetek összehívásának tapasztalatairól.

Gomba-konferencia

A legtöbb fehérjét a hús után a gomba tartalmazza — erről a növényről kezdődött hétfőn egyhetes tanácskozás Budapesten, a Technika Házában, 19 ország milokógus szakembereinek részvételével.

A magas tápértékű, ízletes növény iránt világszerte növekszik a kereslet. Kifejlesztésre új fajták, természetesen technológiák kellenek. Az e témában folyó kutatások eredményeiről adnak számot a konferencián.